

Міністерство освіти і науки України
Кафедра політичних наук і права
Рада молодих вчених Університету Ушинського
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і
молодих вчених

VI Всеукраїнська науково-практична конференція
студентів та
молодих вчених
«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»
22 травня 2026 року

м. Одеса

УДК: 32+316]-043.86:3.073(477)

С91

Рекомендовано до друку рішенням

Вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 15 від 26 червня 2026 року)

Рецензенти:

Коч С. В., доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Гедікова Н. П., доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

С91 «Сучасні виклики соціально-політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри» [Електронний ресурс] : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Одеса, 22 травня 2026 р.) / за заг. ред. д. політ. н. С. М. Наумкіної, к. політ. н. С. А. Дмитрашко, к. пол. н. І. І. Пронози. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026. 266 с.

22 травня 2026 року у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» проведено VI Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів та молодих вчених, в якій взяли участь представники закладів вищої освіти України, студенти, магістри, аспіранти та докторанти, представники дипломатичної служби України. До збірника увійшли тези доповідей з актуальних питань політичного процесу України та світу, міжнародних відносин та дипломатії. Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, студентам, магістрам, аспірантам, докторантам та всім, хто цікавиться питаннями політичної науки, дипломатії, права та філософії.

© автори тез

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026

	ПОЛІТИКО-ПРАВОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ СТАНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ СУДОВОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ (1991–2013)	104
Микитей Артем		
Міницький Валерій	ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК ЧИННИК ПОЛІТИЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ	108
Мужеляк Юлія	МОВНІ ЗАСОБИ МАНІПУЛЯЦІЇ В УКРАЇНСЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ	113
Овчарова Анастасія	КОМУНІКАЦІЙНИЙ ВИМІР ТРАНСФОРМАЦІЇ ВИМОГ ДО СТУДЕНТА У СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ	116
Онищенко Анастасія	ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ. РОЗМЕЖУВАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ПОСЛУГ	121
Підгорна Крістіна	АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ	124
Побережець Валерія	КІБЕРБЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ, ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА СТРАТЕГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ	127
Роман Вікторія	МІГРАЦІЯ УКРАЇНЦІВ–БІЖЕНЦІВ ВІД ВІЙНИ В ПРИЙМАЮЧІ КРАЇНИ ЯК ГЛОБАЛЬНИЙ ВИКЛИК СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА ЄС	131
Степанюк Дарина	ФРАНЦІЯ ЯК ГЛОБАЛЬНИЙ ЛІДЕР У СУЧАСНОМУ СВІТІ: МІЖНАРОДНО- ПОЛІТИЧНИЙ І СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ДИСКУРСИ	136
Столяров Іван	ЮРИДИЧНІ ФАКТИ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ	140

3. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 7 липня 2010 р. № 2453-VI. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 41–42, № 43, № 44–45. Ст. 529.

4. Європейська комісія «За демократію через право» (Венеційська комісія). Доповідь про незалежність судової системи. Частина I: Незалежність суддів. CDL-AD(2010)004. Страсбург, 2010. 16 с.

ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК ЧИННИК ПОЛІТИЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

Мініцький Валерій Вікторович

здобувач 1 курсу магістратури спеціальності
«Політологія. Українські та Європейські студії»

Навчально-Науковий інститут психології та соціальних наук, Університет

Ушинського, м. Одеса

Науковий керівник:

Проноза Інна Іванівна,

к. політ. н., доцент, доцент кафедри політичних наук і права, Університет

Ушинського, м. Одеса

Громадянське суспільство має ключову роль в процесі політичної трансформації України, суттєво в умовах повоєнного відновлення держави. Повномасштабна війна спричинила не лише великомасштабні руйнування інфраструктури та економіки, але й стала активатором діяльності волонтерських організацій, громадських ініціатив, благодійних фондів та місцевих громад, які являють собою важливих учасників суспільно-політичних процесів [5, с.40-44].

На етапі умов сьогодення відбудова України розглядається не лише як економічне або інфраструктурне явище, а і як процес глибокої суспільної та політичного апгрейду. Особлива увага надається взаємодії держави, місцевого самоврядування та громадськості, через те що дана співпраця сприятиме

прозорості, підзвітності влади та ефективному використанню ресурсів відновлення [1,с.216-224]. Українське суспільство показало високий рівень самоорганізованості, що стало базою для підтримки армії, допомоги ВПО та реалізації локальних ініціатив з відновлення громад. У руслі перспективи саме такі процеси можуть створити основу для подальшого зміцнення демократичних інститутів та політичної стабільності держави [2, с.10-19].

Міжнародні та українські аналітичні центри наголошують на тому, що ефективна повоєнна відбудова неможлива без широкого залучення громадськості до контролю та реалізації відновлювальних проєктів. Громадянське суспільство все більше розглядається як механізм, який забезпечує прозорість, боротьбу з корупцією та формуванням нової політичної культури в Україні [3]. Нині громадські об'єднання трансформувалися у повноцінних, інституційно зрілих суб'єктів стратегічного проєктування, відновлення інфраструктури та нагляду за реформами на всіх рівнях державної адміністрації [4]. Громадські ініціативи наразі включені у переважну більшість стратегічних галузей життєдіяльності держави (це понад 85% сфер), які потребують першочергової відбудови. Це підтверджує подолання попередньої функціональної обмеженості, коли інституції громадянського суспільства асоціювалися переважно із захистом прав, лобіюванням або цільовою соціальною допомогою [3]. Сучасний третій сектор бере активну участь у розробці та втіленні складних проєктів у сферах енергетичної незалежності, екологічної безпеки, просторового планування, цифрової трансформації та розмінування територій, демонструючи високу пристосованість до нових технологічних та безпекових викликів.

Таблиця 1

Функціональний розподіл залученості громадянського суспільства у процеси відбудови

Напрямок діяльності	Суть та прояви у процесах відновлення	Роль у цифрову епоху та під час війни
----------------------------	--	--

Експертно-аналітичний	Розробка локальних стратегій, аудит пошкоджень, оцінка потреб громад;	Надання незалежної експертизи органам влади, якої часто бракує на місцях;
Адвокаційний та контролюючий	Антикорупційний моніторинг тендерів, контроль за прозорістю розподілу фінансування;	Забезпечення підзвітності державних органів перед міжнародними донорами;
Інфраструктурно-сервісний	Безпосередня участь у відбудові житла, соціальних об'єктів, шелтерів;	Швидке та гнучке реагування на локальні інфраструктурні кризи;
Соціально-інтеграційний	Психологічна реабілітація, інтеграція ВПО, розвиток людського капіталу;	Зміцнення соціальної згуртованості (соціального клею) всередині громад;

Дана класифікація засвідчує, що інститути громадянського суспільства виконують багатофункціональну роль у повоєнній архітектурі України. Вони виступають одночасно і каталізатором реформ і практичним виконавцем завдань (мається на увазі інфраструктурна та соціальна допомога), що суттєво зменшує навантаження на державний бюджет та органи місцевого самоврядування. Ускладнення рівнів взаємодії між громадськістю та владними структурами фіксує поступовий перехід від спрощеної моделі «виконання послуг» до зрілої моделі «фахівця, партнера і контролера».

Громадянські інституції не лише беруть на себе фізичну відбудову пошкоджених об'єктів чи надання послуг, які держава тимчасово не може забезпечити, але й здійснюють суворий антикорупційний моніторинг за використанням бюджетних та донорських коштів, заповнюючи кадровий брак на місцях.

Проте, незважаючи на сприятливу динаміку, є низка глибинних структурних перешкод, які ще стримують потенціал громадського сектору. Такі руйнівні фактори мають різне походження і потребують узагальнення для пошуку подальших шляхів їх подолання.

Таблиця 2

Специфікація викликів та інституційних обмежень діяльності ОГС

Категорія виклику	Конкретні прояви за результатами дослідження	Необхідні кроки для подолання
Ресурсні обмеження	Брак фінансування довгострокових ініціатив, дефіцит кваліфікованих кадрів;	Перехід до моделей соціального підприємництва, залучення грантів інституційної підтримки;
Комунікаційні розриви	Недостатній рівень довіри або закритість окремих ОМС до співпраці;	Створення постійно діючих координаційних рад, цифровізація інструментів партисипації;
Організаційні ризики	Професійне вигорання команд, ускладнена звітність перед донорами;	Впровадження програм психологічної підтримки, сертифікація за міжнародними стандартами;

Структурний розбір викликів демонструє, що лівова частка труднощів неурядових організацій криється у сфері сталості, через що за для збільшення ефективності їхньої участі у відновленні потрібна зміна в підходах до фінансування: від нетривалих експрес проєктів до інституційного капіталу, який дасть змогу зберегти фахові колективи на довший період оговтання.

Це дає змогу виробити концептуальний підхід про те, що процес повоєнної відбудови України являє якісну еволюцію функції громадянського спроможного суспільства, яке фактично трансформувалося на головного будівничого суспільних зрушень. Його виняткова рухливість, високий ступінь народної віри та спроможність оперувати найсучаснішими технологічними засобами дозволяють вправно долати бюрократичну нерухомість державних інституцій. Однак виявлена прогалина між величезним рівнем участі та постійною інституційною крихкістю громадських структур загострює необхідність термінового створення нових зразків співуправління та згуртованого керівництва.

Таким чином, подальший поступ та стійкість української відбудови критично залежатимуть від спроможності держави перейти від заявленого визнання заслуг третього сектору до формування спільних цифрових платформ та правових механізмів, де ухвалення приймаються колегіально на підставі перевірених даних, а громадянське суспільство наділене дієвими інструментами прямого впливу на розподіл та нагляд за ресурсами відновлення.

Список використаних джерел:

1. Була С., Савчук М. Субнаціональний політичний процес та місцеве самоврядування в контексті повоєнної відбудови України // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія. 2025. № 20. С. 216-224. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-20-26>
2. Вергелюк Є. Волонтерський рух та громадянська участь в Україні: від мобілізації у війні до ролі у післявоєнному відновленні та зміцненні інституційної стійкості // Наукові праці МАУП. Політичні науки та публічне управління. 2025. № 3(79). С. 10-19. DOI: [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2025-3\(79\)-2](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2025-3(79)-2)
3. Громадянське суспільство бере участь у 24 із 27 сферах реалізації проєктів відновлення. Що ще показало дослідження ініціатив? // ІСАР Єднання. URL: <https://ednannia.ua/news/nashi-novini/12521-gromadyanske->

susilstvo-bere-uchast-u-24-iz-27-sferakh-realizatsiji-proektiv-vidnovlennya-shcho-shche-pokazalo-doslidzhennya-initsiativ

4. Герасіна О. Громадська участь у відновленні: разом працюватимуть влада, донори та громадські організації. *Віднова*. 2026. 5 трав. URL: <https://vidnova.info/undp0426.html>

5. Корнієвський О. А. Особливості інституціоналізації громадянського суспільства України в умовах воєнного стану // *Політичне життя*. 2024. № 1. С. 40-44. DOI: <https://doi.org/10.31558/2519-1489.2024.1.4>

МОВНІ ЗАСОБИ МАНІПУЛЯЦІЇ В УКРАЇНСЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

Мужеляк Юлія Валеріївна,
аспірантка 2 року здобуття освіти
спеціальності 052 Політологія,
Університет Ушинського, м. Одеса

Мовні засоби маніпуляції в українському політичному дискурсі в умовах повномасштабної війни відіграють важливу роль у соціально-політичному розвитку України. Повномасштабна війна Російської Федерації проти України зумовила радикальні трансформації політичного дискурсу, який перетворився на ключовий інструмент інформаційного протистояння. У цих умовах мова набуває статусу не лише засобу комунікації, але й інструменту стратегічного впливу, спрямованого на формування суспільної свідомості. [1, с.7]. Сучасні дослідження інтерпретують мовний дискурс війни як елемент когнітивної війни, де маніпуляція виступає системним механізмом впливу на інтерпретаційні моделі аудиторії. Відтак політична комунікація функціонує не лише як передача інформації, а як процес конструювання соціальної реальності через відбір, інтерпретацію та репрезентацію фактів. Одним із ключових мовних інструментів маніпуляції є лексична селекція, що передбачає використання одиниць із

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ
УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ**

**VI Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та
молодих вчених
«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»**

м. Одеса, 22 травня 2026 року

**Матеріали друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ
тощо несуть автори.**